

FOLKHÄLSA, LIVSGLÄDJE OCH RESPEKT FÖR NATUREN, GENOM FRILUFTSLIV

FRILUFTSFRÄMJANDET REGION ÖST
VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2021

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

ORDFÖRANDE HAR ORDET	2
PRIORITERINGAR 2021.....	3
MEDLEMMAR	3
Måluppfyllelse	3
Antal medlemmar	4
FRILUFTSAKADEMIN – VÅR UTBILDNINGSVERKSAMHET	5
Utbildningsteam Låglandsvandring.....	6
Utbildningsteam Långfärdsskridskor	6
Utbildningsteam Kanot	7
Utbildningsteam Skogsmulle och skogensvärld, Vilmarksäventyr och Skogsmulle i förskolan	8
Utbildningsteam Mountainbike.....	9
Utbildningsteam Alpint (inkl. snowboard och paraskidåkning)	10
Digitala fortbildningar	11
UTVECKINGSVERKSAMHET OCH PROJEKT.....	12
Projekt Activate – tillsammans för en aktiv fritid	12
Luften är fri – Friluftslivets år	13
Häng med oss ut	13
KOMMUNIKATION	14
Friluftsmiljö – hållbart friluftsliv	14
DEMOKRATI OCH ORGANISATION	15
Styrelsens uppdrag och ansvar	15
Styrelsen	15
Utbildningsteam, sammankallande	15
Uppdrag och representation	15
Regionkontor.....	15
SAMVERKAN OCH EXTERNA FORUM	16
Studiefremjandet.....	16
Stiftelsen Isabergstoppen.....	16
Partnerskap för sociala innovationer i Örebro län	16
Idéburet offentligt partnerskap	16
Länsstyrelser	17
Regioner.....	17

Ordförande har ordet

Nu har jag varit Ordförande under snart två år, vilket har varit intressant och roligt. Stundtals har det varit tufft att balansera det ideella engagemanget med mitt yrkesliv. Men med en fantastisk personal, styrelsekollegor och lokalavdelningar i vår härliga region har det varit väl värt det.

Jag hoppas verkligen att vi är igenom denna pandemi som har lagt ett lock över hela vårt samhälle. Det har varit tufft för vissa lokalavdelningar med inställda aktiviteter och ledare som slutar och nu inte verkar komma tillbaka. Här ser jag en stor utmaning för att hjälpa dessa så mycket som möjligt. I andra änden finns det de lokalavdelningar som blomstrar med en ökad efterfrågan på vår verksamhet med ett stort sug på friluftaktiviteter. Detta är en annan typ av utmaning som kräver att organisationen finns för att möta den ökade efterfrågan på ledare och möjligheten att utbilda dessa.

Min förhoppning är att med den budget som vi nu har lagt de kommande tre åren med en satsning på våra utbildningsledare ska ge utdelning. Vi vill uppmuntra till fler utbildningar och motivera de utbildningsledare vi har samtidigt som en nyrekrytering är nödvändig. Ska vi nå målet om antalet utbildade ledare som antogs i strategi 2030 är det en nödvändighet. Jag vädjar nu till er i lokalavdelningarna att hjälpa till med att hitta dessa ledare som har förmågan att inspirera andra. Tänk att dessa fantastiska människor får möjligheten att föra föreningen framåt och hjälpa, inte bara er lokalavdelning till fler ledare, utan även så många fler.

Vi har lärt oss från den tid som varit att arbeta med digitala hjälpmedel, vilket har gjort det möjligt med andra typer av nätverkande. Exempelvis har vi fått till ordförandeträffar via Teams. Detta har gjort att vi kommit varandra lite närmare och kan hjälpas åt mot ett Friluftsfrämjandet. Dessa träffar verkar haft en positiv inverkan på er som varit med, vilket jag tycker är fantastiskt roligt och något jag hoppas vi kommer kunna fortsätta med och utveckla vidare framåt.

Under året som varit har vi jobbat med att få människor som vanligtvis inte är ute i naturen att ta steget ut, genom våra olika projekt och samarbeten. "Häng med oss" ut är ett samarbete med Jönköpings kommuns socialpsykiatri i Jönköping som får ut människor med psykisk ohälsa. Vi vet alla att naturen är bra för huvudet och återhämtningen. Det har även satsats på socioekonomiskt svagare områden i Norrköping och Motala genom projektet Activate tillsammans med Studieförbundet och RF-SISU. Här har två av våra lokalavdelningar gjort ett mycket bra jobb med att engagera familjer som står en bit utanför den "vanliga" föreningsverksamheten. Bra jobbat Borensbergs LA och Norrköpings LA!

Nu har jag två år kvar på min mandatperiod. Under den tiden hoppas jag att vi har kunnat bygga våra utbildningsteam starka så att regionen klarar av att möta det utbildningsbehov lokalavdelningar har. Men för att det ska lyckas behöver vi hjälpas åt! Jag ska jobba för att vi åter kan träffas och ha trevligt tillsammans. Men samtidigt inte glömma bort den möjlighet vi nu skapat oss via digitala medier. Avstånden har blivit så otroligt mycket kortare och det skapar andra förutsättningar och möjligheter.

Tillsammans skapar vi ett Friluftsfrämjandet!

Karin Gustafsson, Ordförande Region Öst

Prioriteringar 2021

2021– har Friluftsförbundet Region Öst arbetat med två särskilda prioriteringar:

- a. *Många, bra och engagerade ledare och kursledare.* Prioriteringen kommer ur insikten att för att göra ett ännu större intryck på samhället behöver vi växa, och för att växa behöver vi främst bli ännu fler ledare/kursledare. Och fler ledare/kursledare blir vi genom att behålla de ledare/kursledare som vi har, återuppväcka vilande ledare/kursledare, samt rekrytera nya ledare/kursledare.
- b. *Synliggöra och utveckla verksamhet genom friluftslivets år.* “Luften är fri – Friluftslivets År 2021” har varit en stor möjlighet att genom dess leveranser/teman kunnat visa upp och utveckla Friluftsförbundets lokala verksamhet inom Region Öst.

Medlemmar

Vi vill bli fler. Fler medlemmar och fler aktiviteter är viktigt för att uppnå vårt mål (ökad folkhälsa, livsglädje och respekt för naturen), för en god ekonomi och för en stark röst i samhällsdialogen.

Måluppfyllelse

Inom Friluftsförbundet i Region Öst är vi totalt 12 717 medlemmar (30 september 2021) vilket är en ökning med 1,84 procent jämfört med 2020. Våra medlemmar är fördelade inom följande medlemskategorier:

- 35 procent av våra medlemmar är barn. (-2% jmf. med föregående år)
- 12 procent av våra medlemmar är ungdomar. (+1% jmf. med föregående år)
- 53 procent av våra medlemmar är vuxna. (+1% jmf. med föregående år)

I Region Öst finns 2 083 familjemedlemskap (9 fler än föregående år) och 41 procent av det totala antalet medlemmar i Region Öst är familjemedlemmar.

De flesta medlemmarna tillhör följande lokalavdelningar, mer än 500-1500 medlemmar: Norrköping, Linköping, Örebro, Jönköping, Kalmar-Öland och Växjö. Mellan 400-500 medlemmar: Värnamo, Borensberg, Västervik och Jusla-Åby. Jusla-Åby är uppkomling i gruppen. Målet för Region Öst var att 2021 uppnå 12 986 medlemmar.

Inom Friluftsförbundet Region Öst finns det 42 lokalavdelningar. Medlemsstatistiken per lokalavdelning redovisas i tabellen.

Antal medlemmar i Region Öst och i regionens lokalavdelningar 2021 och 2020.

	2021	2020		2021	2020
Alvesta	145	142	Mörlunda- Vimmerby	85	84
Aneby	9	8	Norrhult	1	1
Borensberg	400	403	Norrköping	1512	1428
Braås	-	23	Nybro	181	179
Eksjö	207	195	Nässjö	313	318
Finspång	393	339	Oskarshamn	205	162
Gnosjö	80	76	Sävsjö	134	115
Gotland	395	399	Söderköping	101	94
Hällefors	38	63	Torsås	12	9
Ingelstad	83	109	Tranås	17	22
Jursla-Åby	413	365	Vadstena	267	286
Jönköping	645	695	Valdemarsvik	69	63
Kalmar-Öland	627	615	Vetlanda	193	223
Karlskoga	308	397	Värnamo	435	442
Kinda	358	353	Västbo	104	124
Kolmården	252	215	Västervik	442	458
Kumla	198	195	Växjö	664	581
Lindesberg	76	50	Ydre	6	2
Lindås	77	79	Örebro	1146	1259
Linköping	1038	935	Öxnegården	262	220
Ljungby	378	360	Totalt	12717	12 487
Mantorp	57	55			
Mullsjö	391	346			

Friluftskademin - Vår utbildningsorganisation

Under 2021 hade regionen 56 utbildningsledare vilka varje år gör viktiga insatser genom att utbilda våra blivande ledare. I flera utbildningsteam finns personer som vi kallar Trainee. Dessa är personer som på sikt ska bli utbildningsledare. De får på så vis möjlighet att se vad utbildningsledarrollen handlar om och utveckla sina kunskaper inom vald genre.

Regionen har följande utbildningsteam:

- Låglandsvandring
- Långfärdsskridskor
- Kanot (Kajak & Kanadensare)
- Skogsmulle och skogens värld, Vildmarksäventyr och Skogsmulle i förskolan
- Mountainbike
- Alpint inkl. snowboard & paraskidåkning

För att våra utbildningsteam ska fortsätta att trivas har regionen satsat på:

- Att ge ledarvård och fortbildning utifrån behov
- Stödja utbildningsteamens situationsanpassat utifrån de behov som finns i de olika genrererna

Under coronatider har det varit viktigt att följa Pandemilagen och Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Friluftsförbundet Region Öst arbetade under 2021 efter devisen "Hellre ställa om än att ställa in". Detta har gjort att verksamheter också behövdes anpassas till gällande regelverk.

Utbildningsteam Låglandsvandring

Under verksamhetsåret 2021 var två utbildningar för vandringsledare inplanerade, varav en genomfördes. Utbildningen hölls på Öland där 16 personer utbildades till vandringsledare. Den utbildning som fick ställas in pga. för få anmälningar skulle ha hållits i Kilsbergen i Örebro län. Under 2022 planeras det för att genomföras två utbildningar. Då det visat sig svårt att genomföra vandringsledarutbildningar som förläggs i norra delen av Region Öst då antalet deltagare blir för lågt kommer vi prova att förlägga båda dessa utbildningar mer centralt i vår region.

Utbildningsteam Långfärdsskridskor

Region Östs utbildningsteam Långfärdsskridskor bestod av en utbildningsledare 2021. Teamet har sökt efter nya kandidater, men inte hittat några. Teamet har nätverkat med andra regioner. Den enda utbildningsledaren är mentor åt en blivande utbildningsledare i Region Mitt. Teamet har också deltagit i Region Mälardalens digitala långfärdsskridsko-ledarutbildning som gick av stapeln i april 2021, helt fritt från störningar av is.

I början av november deltog teamet på "Skate in" - nätverksträff och skridskoteknik i Nässjö och minglade med glada skridskoåkare. Under hösten har utvecklingsgruppen långfärdsskridsko utvecklat ett samarbete mellan alla regioner för att tillsammans anordna en utbildning. Den gick av stapeln under senare delen av november och en bit in i december där 11 personer deltog från Region Öst. Utbildningen bestod av tre digitala teoretiska kvällar och en praktikdag på is första helgen i december på Hjälmarens som anordnades av Region Öst, Mitt, Syd och Väst tillsammans.

Utbildningsteam Kanot (Kajak & Kanadensare)

Teamet har lyckats både avsluta den kajakledarutbildning steg 2 som startade hösten 2019 och genomföra utbildningar under 2021. Pandemiskulden då vi ställde in utbildningarna 2020 innebar att teamet genomförde 2 utbildningar för kajakledare steg 1 under året. Båda med senarelagd start för att kunna hantera restriktionerna samt att teamet valde tältboende vid båda utbildningshelgerna. Totalt har teamet utbildat 22 ledare steg 1 och 4 ledare steg 2 samt i oktober påbörjat en ny kajakledare steg 2 med 11 deltagare. Det genomfördes även 2 kanadensarledare steg 1 med totalt 19 deltagare, en i Kolmården och en i Tiveden. Två nya teammedlemmar har genomgått utbildningen för utbildningsledare och dessutom har teamet haft en trainee som förhoppningsvis kan gå utbildningen under 2022. Utbildningsteamet har haft en person som representerat regionen i utvecklingsgrupp kajak och utvecklingsgrupp kanadensare samt varit regionens representant i planering av Rågöfestivalen för kajakledare inom Friluftsrämjandet. Teamet har också haft en representant som varit aktiv i redaktionsgruppen för vår utbildningsbok Ledarskap i Kanot som kom i reviderad upplaga lagom till sommaren. Teamet har träffats digitalt under året. Teamet består av 11 medlemmar.

Utbildningsteam Skogsmulle och skogens värld, Vildmarksäventyr och Skogsmulle i förskolan

Under 2021 har utbildningsteamet fortsatt att anpassa verksamheten med säkra utbildningar på grund av pandemin genom att anpassa boende, antal deltagare och mat. Under året har teamet genomfört utbildningar runt om i regionen. Skogsmulle och skogens värld arrangerades vid tre tillfällen i Borensberg med 6 deltagare, i Örebro med 12 deltagare och i Nässjö med 13 deltagare. Skogsmulle i förskolan hade 13 deltagare vid ett tillfälle i Linköping samt Vildmarksäventyr hade 12 deltagare vid ett tillfälle i Rimfors.

Utbildningarna har utvecklats genom att bland annat ha ett eller två tillfällen digitalt för att ta bort moment som brukar göras inomhus. En positiv effekt har varit att det har gett deltagarna en möjlighet till reflektion över de första momenten samt att de har sett övriga deltagare digitalt redan när de möts fysiskt på plats.

Under året har teamet haft en representant som aktivt deltagit i utvecklingsgruppen. Där har arbetet fokuserats på att kvalitetssäkra grundutbildningen Vildmarksäventyr. Det har även arbetats med att göra utbildningen likvärdig nationellt. Teamet har även en representant för Skogsmulle och skogens värld som arbetat vidare med att finjustera ledarutbildningen. Representanten har också aktivt arbetat med de nya Skogsmulleböckerna och nytt läromaterial.

Under året har nya utbildningsledare rekryterats och varit med och praktiserat. Vi hälsade tre blivande utbildningsledare välkomna till utbildningsteamet 2021. Under året har vi också sagt hej då och stort tack för alla år till Mona Karlsson från Lindesberg lokalavdelning som avslutade sitt uppdrag som utbildningsledare, efter att hon delat med sig av all sin klokskap till deltagarna på utbildningen Skogsmulle och skogens värld i Ånnaboda utan för Örebro.

Utbildningsteam Mountainbike

2021 har teamet framför allt ägnat sig åt ledarutbildningar och genomfört tre stycken.

Årets första utbildning gick av stapeln i Rimforsa med en av teamets utbildningsledare tillsammans med en blivande utbildningsledare. För första gången provade teamet att göra en del av utbildningen digital vilket gav positivt resultat. Sex deltagare från Region Öst utbildades.

Efter många turer med reviderade planeringar pga. Covid-19 blev den av till slut. I september åkte två utbildningsledare från teamet hela vägen upp till Skellefteå för att hålla en ledarutbildning i Region Norr. Där genomfördes en lyckad utbildning för sex deltagare från Skellefteå, Pite-Älvdal och Umeå lokalavdelningar. De utgick från Skellefteå camping vilket fungerade mycket bra med närhet till fina stigar och bike park. Känns kul att utbildningsteamet kan hjälpa andra regioner med utbildning också.

I september genomförde teamet årets tredje ledarutbildning och då på Isaberg. Tre av teamets utbildningsledare höll i den utbildningen. Det blev en lyckad helg med hög nivå på både ledarskapsdiskussioner och cykelteknik. Teamet har tidigare framfört åsikter kring covidanpassning och mat i restaurangen vilket Isaberg tagit till sig och genomförde på ett bra sätt den här gången. Sexton deltagare utbildades och de kom från både Region Öst, Väst, Syd och Mälardalen. Samtliga utbildningar covidanpassades med övervägande del av tiden utomhus, egna sovrum till deltagarna, tillgång till handsprit och avstånd vid samlingar.

Två av teamets utbildningsledare har lämnat sin representation i utvecklingsgruppen och istället har en annan av teamets utbildningsledare tagit plats. Teamet håller på att utveckla ett gemensamt dokument för våra utbildningar med tips, länkar och annat som är tänkt att delas ut till deltagarna som genomfört utbildning med oss. Dokumentet färdigställs 2022. Även ett antal filmer med tekniktips och lekar ska ingå i materialet.

Utbildningsteam Alpint (skidor, snowboard & paraskidåkning)

Vecka 11 i Idre ersatte vecka 2 år 2021 på grund av pandemin. Dessa båda veckor är vanligtvis de mest intensiva veckorna när det gäller Region Östs alpina utbildningar. Under v.11 fanns 7 utbildningsledare på plats. Utbildningarna covidanpassades efter de rekommendationer som då gällde och genomfördes tillsammans med utbildningsledare från Region Mitt. Följande utbildningar genomfördes: Utbildning 1 skidor, 9 deltagare, Utbildning 2 skidor, 8 deltagare, Intro Skidor, 9 deltagare och 3.0 – utbildning för blivande kursledare, 6 deltagare.

Utbildningsteamets fortbildning i Tännaldalen genomfördes 30/4 – 2/5. Detta år deltog även deltagare från utbildningsteamerna i Region Norr och Mälardalen. Vanligtvis brukar det enbart vara deltagare från Öst & Mitt.

I september genomfördes en teamträff på Ombergsliden där planering för kommande säsong ägde rum. 12 stycken medverkade vid träffen. Det som diskuterades var bl.a. Sälenresan, nya utbildningsledare, Realgymnasiet, nytt upplägg paraskidåkning, ekonomi och bemanning på utbildningar. Rekryteringsgruppen startade upp under året och har tagit fram planer för verksamheten framåt. Marknadsföringsgruppen har tyvärr fått lägga sin verksamhet på is då planerade insatser var svåra att genomföra på grund av Covid 19. På den Nationella upptakten i Idre 3-5/12 deltog 14 utbildningsledare. Under året har två blivande utbildningsledare gått Kursledarkursen.

Intresset för Introutbildning på skidor och snowboard samt clinics i Sälen i december var stort. Det fanns även möjlighet att prova på Biski. Ca 105 deltagare och 21 utbildningsledare medverkade.

Utbildningsteamet har även under 2021 genomfört följande utbildningar för Realgymnasiet: Introutbildningar i Yxbacken med 10 elever och i Sälen med 39 elever. I Orsa och Isaberg gick 23 elever Utbildning 1 och i Idre var det 8 elever som gick Utbildning 2 på regionens ordinarie utbildningstillfälle som nämnts ovan samt 3 elever i Orsa. Utöver detta har utbildningsteamet även hållit i fördjupningsdagar för åk 2 och 3 mellan utbildningsstegen för Realgymnasiet på vår- och höstterminen. Detta samarbete sker tillsammans med Region Mitts utbildningsteam.

Funktionell/Paraskidåkning

Utbildningsledarna planerade för att köra en Instruktörsutbildning i BiSki vecka 2 i Idre, men valde att ställa in på grund av Covid 19. Två kursledare deltog vid den Nationella upptakten i Idre i början av december. Under regionens upptaktsresa i Sälen i december genomfördes ett antal ”prova på clinics” och ett antal elever som gick sin Intro-kurs fick testa på att åka med i en BiSki.

Digitala fortbildningar

Regionen höll under 2021 två digitala fortbildningar som riktade sig nationellt inom Friluftsförbundet.

- Våga tänka nytt! En fortbildning om verksamhetsutveckling för lokalavdelningar.
- Grunderna i navigation med karta och kompass.

Utvecklingsverksamhet och projekt

Nedan beskrivs några av de utvecklingsområden som Region Öst har påbörjat eller genomfört under år 2021. Att använda projekt som metod för att arbeta med verksamhetsutveckling har varit en framgångsrik modell under flera år. Utmaningen är att säkerställa att projektleveranser kan tas emot och förvaltas i ordinarie verksamhet efter projektens avslut.

Region Öst har under år 2021 fortsatt att se över modeller för att stärka hela regionens finansiering utifrån ändamålet att främja en aktiv fritid genom friluftsliv och därigenom verka för folkhälsa och livsglädje. Region Öst har under år 2021 särskilt arbetat vidare med Friluftsförbundet Region Östs fokusområde Folkhälsa, där vi prioriterar barn och ungas hälsa styrt av ett mångfaldsperspektiv.

“Luften är fri – Friluftslivets År 2021” utlyst av Naturvårdsverket och Svenskt friluftsliv har starkt präglat lokalavdelningarnas verksamhet och även skapat nya samarbeten mellan Friluftsförbundet och andra organisationer, kommuner, regioner och länsstyrelser i hela Region Öst.

Projekt “Activate-Tillsammans för en aktiv fritid”

ACTIVATE
Tillsammans för en aktiv fritid

Projektet Activate är ett samarbete mellan Studieförbundet Östergötland, RF-SISU Östergötland och Friluftsförbundet Region Öst. I det treåriga projektet som beviljats medel från Allmänna Arvsfonden ska ett arbetssätt utvecklas för att samverka kring insatser som syftar till att stimulera till ökad delaktighet från både barn och vuxna/föräldrar. I projektet ingår aktiviteter inom idrott och friluftsliv för barn och unga parallellt med studiecirkel om föreningsliv och andra utbildningsinsatser för de vuxna. Aktiviteter kommer också genomföras där hela familjer är tillsammans. Projektet genomförs i ett bostadsområde i Norrköping och ett i Motala med socioekonomiska utmaningar. Verksamheten under 2021 har koncentrerats till augusti-december på grund av pandemin då det inte var möjligt att ses under våren. Förarbete i form av digitala möten med inblandade föreningar, ledare och samarbetspartners kunde genomföras under våren.

I Charlottenborg (Motala) har Activate genomfört tre stycken serieomgångar (sex träffar/serieomgång) med fulla grupper. Dessutom anordnade Studieförbundet och Friluftsförbundet ett övernattningsläger på Omberg under höstlovet. Behovet av naturkunskap och ny information om det svenska föreningslivet har tagits emot väldigt väl av såväl barn som vuxna. Borensbergs lokalavdelning har vid varje tillfälle bidragit med flera ideella ledare.

I Klockaretorpet (Norrköping) har Activate genomfört två serieomgångar då det har varit svårare att rekrytera familjer i Klockaretorpet. Som en avknoppning av Activate finns det nu ytterligare möjlighet för barn i bostadsområdet att aktivera sig då en av idrottsföreningarna startat upp “ c/o Activate” öppen för alla där Friluftsförbundet bidragit med ledare vid några tillfällen. Friluftsförbundet Norrköping är aktiv i de träffar Friluftsförbundet håller i och har också deltagit i de öppna familjeträffar där vi visar upp de inblandade föreningarnas verksamhet.

Under 2021 har Activate erbjudit alla föreningar som samarbetar två digitala utbildningstillfällen. Ett rörande att motivera ideella och det andra runt att förstå kulturella skillnaders begränsningar när det kommer till föreningsliv.

“Luften är fri - Friluftslivets År 2021”

År 2021 var, enligt beslut av regeringen och riksdagen, Friluftslivets år i Sverige. Friluftslivets år finansierades av Naturvårdsverket, och samordnades av Svenskt Friluftsliv. “Luften är fri – Friluftslivets År 2021” handlade om att lyfta friluftslivet, att få många nya människor att vara ute och uppleva de värden som friluftslivet har. Samtidigt var

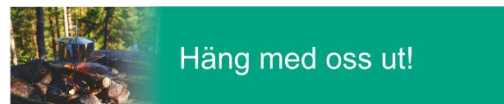

Friluftslivets År 2021 ett stort samarbetsprojekt mellan organisationer och personer som deltog i arrangemanget. Friluftsförbundet Region Öst ställde sig bakom Friluftslivets år med sitt fulla engagemang, med tanke på de stora synergieffekterna med Friluftsförbundets uppdrag: ”Folkhälsa, livsglädje och respekt för naturen, genom friluftsliv”.

För att nå maximal effekt inkluderade Friluftsförbundet organisationens samtliga nivåer (lokalavdelningar, regioner och riksorganisationen), att engagera sig under hela året. På så sätt kunde organisationens befintliga struktur användas. Friluftsförbundet Region Öst hade kontakt och samverkan kring “Luften är fri – Friluftslivets År 2021” med samtliga länsstyrelser och regioner inom Region Östs geografiska område men också gentemot Svenskt Friluftsliv och Naturvårdsverket.

Några lokalavdelningar sökte och beviljades också ekonomiskt stöd från projektet Friluftslivets År för riktade verksamheter under 2021. Det var bl.a. Friluftsförbundet Söderköping, Friluftsförbundet Finspång i samverkan med Studieförbundet och Friluftsförbundet Öxnegårdens och Jönköpings lokalavdelningar.

“Häng med oss ut” – Friluftsliv som metod mot psykisk ohälsa

Metoden “Häng med oss ut” startades som ett samarbete mellan Friluftsförbundet Region Syd och Sjöbo kommun. Grundidén var att skapa en anpassad friluftsgrupp för personer med neuropsykiatrisk och psykisk funktionsnedsättning i samverkan mellan Friluftsförbundet och den kommunala verksamheten. Under 2021 startade ett samarbete mellan Jönköpings kommuns socialpsykiatri, Friluftsförbundet Region Öst och Friluftsförbundet Öxnegården. Medel för verksamheten söktes från Jönköpings kommun och som ett LONA-projekt från länsstyrelsen Jönköpings län. Hösten 2021 startade verksamheten med en grupp om 15 deltagare som också blev medlemmar i Friluftsförbundet. Även Mörbylånga kommun startade “Häng med oss ut”-verksamhet i samverkan med Friluftsförbundet under år 2021.

Kommunikation

Kommunikationsstrategin är att kommunicera det som är Friluftsförbundet Östs unika styrkor:

- engagemanget och kompetensen hos våra ledare,
- bredden på vår verksamhet (på fjället, vattnet, snön, isen och i skogen - året runt och för alla), samt
- kvaliteten i våra äventyr/aktiviteter (“roliga, trygga och lärorika”)

Region Öst kommunicerar genom följande kanaler:

- Regionens webbplats nås via www.friluftsförbundet.se/ost där vi löpande lägger ut nyheter samt uppdaterar sidor med information om regionens verksamhet och projekt, kontaktuppgifter, med mera.
- På Facebook och instagram heter Friluftsförbundet Region Östs konto @friluftsförbundetost och här arbetar vi varumärkesorienterat med syfte att marknadsföra våra utbildningar samt berätta om våra prioriterade satsningar, regionens arbete och utbildningsteamens insatser samt att lyfta och inspirera lokalavdelningarna.
- Nyhetsbrevet Regionförbundet med information till alla medlemmar.
- Regionens anställda och styrelse arbetar också med kommunikation genom direkta kontakter med medlemmar och lokalavdelningar i samband med regionstämma och andra möten som vi medverkar i.
- Friluftsförbundet Östs gemensamma satsning med Studieförbundet och RF-SISU, Activate – tillsammans för en aktiv fritid, kommunicerar främst via en Facebookgrupp med samma namn som satsningen.

Vid sidan av webbplatsen friluftsförbundet.se/ost är Friluftsförbundet Region Östs Facebooksida @friluftsförbundetost den viktigaste digitala kanalen för att nå ut till olika målgrupper med information om regionens verksamhet. Sammantaget gjordes 51 inlägg under 2021 vilket är något fler än föregående år. Vid årets utgång hade regionens Facebooksida 1122 personer som följer sidan vilket var 61 fler än vid samma tid året innan. För framtiden bedöms @friluftsförbundetost vara en kanal värd att vårda på Facebook – och utveckla.

Friluftsmiljö – hållbart friluftsliv

Insikten om friluftslivets betydelse för såväl människors hälsa och välbefinnande, som för stimulans av miljömedvetenhet har ökat. Därför måste friluftslivets intressen väga tungt i samhällets planering och verksamhet. Naturen är den miljö där huvuddelen av vår verksamhet bedrivs. Allemansrätten är en förutsättning för att vi genom friluftslivet ska kunna bidra till folkhälsa och livsglädje. Den är också avgörande när det gäller allas tillgänglighet till naturen. Under 2021 har regionen varit med och bevakat friluftsmiljöfrågorna i olika sammanhang.

Demokrati och organisation

Friluftsförbundet är en ideell organisation och vi bygger vår verksamhet på demokratiska principer. Vår organisationsstruktur Riks/Region/Lokalavdelning styrs av gemensamma stadgar.

Friluftsförbundet Region Östs verksamhet leds av regionstyrelsen i enlighet med organisationens stadgar, beslut tagna på stämmor och interna styrdokument. Våra lokalavdelningar leds av sina respektive styrelser. Regionstämman genomfördes digitalt via Microsoft Teams den 24 april. Under regionstämman valdes Karin Gustafsson till ordförande på tre år. Från regionstämman fram till årets slut hölls sju styrelsemöten. Ett fysiskt möte genomfördes i Rimforsa, övriga möten hölls via Teams.

Styrelsens uppdrag och ansvar

Regionstyrelsen ska leda, driva och utveckla verksamheten så att ändamålsparagrafen uppfylls långsiktigt. Styrelsen ska verka i enlighet med Friluftsförbundets stadgar och styrelsens arbetsordning.

Styrelsen

Ordförande: Karin Gustafsson
Vice ordförande: Hanna Styrbjörn
Kassör: Klas Qvarnström
Sekreterare: adjungerad anställd
Ledamot: Peter Lindström
Ledamot: Louise Ferm
Ledamot: Lars Hermansson
Ledamot: Elin Rydin
Ledamot: Agnes Claesson

Utbildningsteam, sammankallande

Låglandsvandring: Peter Lindström
Långfärdsskridskor: Stina Bouvin
Kanot (Kajak & Kanadensare): Kersti Beck Larsson
Skogsmulle och skogens värld, Vildmarksäventyr & Skogsmulle i förskolan: Jessica Dahl
Mountainbike: Ulrika Persson
Alpint inkl. snowboard & paraskidåkning: Greger Bergman , Dan-Ola Einarsson, Peter Hjalmarsson & Mikael Carlniltz

Uppdrag och representation

Studieförbundet Småland Gotland, styrelseledamot: Klas Qvarnström
Studieförbundet förbundsstyrelse, styrelseledamot: Klas Qvarnström

Stiftelsen Isabergstoppens styrelse, styrelseledamot: Claes Rosenqvist, ersättare: Hans-Åke Antonsson
Lekmannarevisor: Caroline Ekehage

Skogsstyrelsens regionala sektorsråd, Region syd: Ledamot Hans Rengman, ersättare Hans-Åke Antonsson

Regionkontor

Regionsutvecklare: Hans-Åke Antonsson
Utbildningssamordnare: Nina Svenman
Regionsutvecklare med samordningsansvar: Louise Hammerin
Aktivitetsledare för projekt Activate och regionsutvecklare: Åsa Jonsson

Samverkan och externa forum

Det har under 2021 pågått ett arbete inom Friluftsförbundet Region Öst för att öka samverkan med många olika aktörer, på såväl lokal som regional nivå. Detta har gällt många olika typer av organisationer, såväl offentliga som idéburna. I samband med "Luften är fri - Friluftslivets År 2021" skapades nya former av spännande partnerskap över traditionella gränser där Friluftsförbundet tog en aktiv roll.

Studieförbundet

Region Öst och Studieförbundet i Småland-Gotland, Östergötland samt Värmland-Örebro fortsatte under 2021 att utveckla ett påbörjat samarbete i syfte att lära känna varandra, stärka samverkan och att inspireras och lyfta goda exempel. Friluftsförbundet Region Öst har också en ordinarie styrelsepost i Studieförbundet Småland.

Stiftelsen Isabergstoppen

Stiftelsen Isabergstoppen är en stiftelse till vilken Friluftsförbundet är en av medgrundarna genom tidigare distrikt Småland. Friluftsförbundet Region Öst har en ordinarie styrelsepost, som också ingår i stiftelsens arbetsutskott och en ersättare samt lekmannarevisor med ersättare. Friluftsförbundet Region Öst har haft ett samarbetsavtal med Stiftelsen Isabergstoppen med syfte att stärka och utveckla varandras verksamheter och varumärken. Ett nytt avtal tecknades under 2021 att gälla fram till hösten 2023.

Partnerskap för sociala innovationer i Örebro län

Partnerskapet för sociala innovationer i Örebro län startade 2015. Det övergripande syftet har varit att ge stöd och rådgivning i framväxten av sociala innovationer. Partnerskapet består av idéburna organisationer, offentlig verksamhet, universitet och representanter för näringsliv. Under 2021 har en mer grundläggande diskussion förts mot bakgrund av den nya regionala Utvecklingsstrategin och den regionala Handlingsplanen för civilt samhälle och socialekonomi. Detta i syfte att utveckla en flerårig verksamhetsplan för Partnerskapet.

Idéburet offentligt partnerskap

Idéburet offentligt partnerskap (IOP) togs fram 2010 av organisationen "Forum - idéburna organisationer med social inriktning", och är en modell för partnerskapsrelationer mellan den idéburna och offentliga sektorn. Ett IOP kan ses som ett mellanting mellan upphandling och föreningsbidrag. En förutsättning är att överenskommelsen om partnerskap inte utformas som en beställning från det offentliga, eftersom det då i efterhand kan riskera att betraktas som en öppen upphandling. IOP kan med fördel prövas av Friluftsförbundets lokalavdelningar för samverkan kring verksamhet inom respektive kommun eller region. Region Öst har under 2021 informerat lokalavdelningar om IOP som ett sätt att skapa partnerskap och formulera överenskommelser.

Länsstyrelser

Friluftsförbundet Region Öst har haft verksamhet i sex olika län: Gotland, Jönköping, Kalmar, Kronoberg, Örebro och Östergötland. Länsstyrelserna har under år 2021 alltmer arbetat med strategiskt friluftsbete. Det har anställts särskilda friluftsstrateger/-samordnare på samtliga länsstyrelsernas naturvårdsenheter i regionen. Det har inneburit att arbetet vid sidan av remisser och mer formella kontakter även har innefattat mer utvecklande verksamhet bl.a inom ramen för "Luften är fri – Friluftslivets År 2021". Den nationella Tankesmedjan för friluftsliv som Naturvårdsverket årligen arrangerar kommer framöver att kompletteras av nya regionala tankesmedjor, där Friluftsförbundet Region Öst kommer att kunna spela en viktig och aktiv roll tillsammans med länsstyrelserna.

Regioner

Friluftsförbundet Region Öst söker årligen stöd för sin verksamhet från de Regioner (tidigare landsting) som finns inom Region Östs geografiska område. Friluftsförbundet har under 2021 ansökt om bidrag som en folkhälsoorganisation, i syfte att tydliggöra och öka stödet för vår verksamhet för folkhälsa och livsglädje.

Friluftsförbundet Region Öst har tillsammans med 42 andra regionala organisationer undertecknat en Överenskommelse avseende samverkan i Östergötland mellan Region Östergötland och den idéburna sektorn. Under 2021 påbörjades ett arbete att utforma handlingsplaner över samverkan i kommande treårsperioder mellan Region Östergötland och Friluftsförbundet Region Öst, vilket underlättar samarbetet och den framtida planeringen. Motsvarande processer har också pågått i de övriga regionerna. Även i arbetet med att ta fram regionala utvecklingsstrategier i respektive region har Friluftsförbundet både som samverkanspartner och remissinstans haft en framträdande roll med inriktningen på friluftsliv, folkhälsa och livsglädje.